

Nr 368.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning till Sveriges riksbank för viss förlust; given Stockholms slott den 1 november 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 1 november 1946.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, följande.

I anslutning till det förslag till skriftväxling angående dispositionen av tyska tillgångar i Sverige m. m., som tidigare denna dag anmälts av ministern för utrikes ärendena, ha fullmäktige i Sveriges riksbank inkommit med en framställning av följande innehåll.

Med skrivelse den 3 oktober 1946 har Kungl. utrikesdepartementet till fullmäktige i riksbanken överlämnat texterna till den överenskommelse rörande dispositionen över tyska tillgångar m. m., som den 18 juli 1946 undertecknades i Washington. Enligt överenskommelsen skulle från svensk sida utlämnas »allt guld, som Sverige förvärvat och som bevisligen tagits av tyskarna från ockuperade länder, däri inbegripet allt guld, som av Sveriges Riksbank överlåtits till tredje land», varvid dock från allierad sida förklarats, att krav på återställande icke skall framställas beträffande guld, som överförts från Sverige till tredje land före den 1 juni 1945.

Fullmäktige, som redan tidigare beretts tillfälle att yttra sig i fråga om behandlingen av guld, som bevisas vara av tyskarna taget från ockuperade länder, vilja meddela, att riksbanken kommer att vidtaga de åtgärder för

fullgörande av åtagandet att återställa visst guld, som må ankomma på banken. Efter genomgång av bevismaterial m. m. är banken sålunda beredd att utlämna guld i enlighet med avtalet, så snart detta efter godkännande från riksdagens sida av Kungl. Maj:t ratificerats.

Då den förlust som åsamkas riksbanken vid uppfyllandet av ifrågavarande utfästelse utgör en konsekvens av från statens sida vidtagna dispositioner, torde det enligt fullmäktiges mening böra ankomma på Kungl. Maj:t att, i samband med att Washingtonöverenskommelsen underställes riksdagen, framlägga förslag om reglering av förlusten i den form som må befinnas lämplig.

Med åberopande av det anförda hemställa fullmäktige, att Kungl. Maj:t måtte upptaga frågan om förlustregleringen till prövning samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill denna kan föranleda.

Departements-
chefen.

Under förutsättning att uppgörelsen rörande dispositionen av de tyska tillgångarna m. m. vinner riksdagens godkännande, har Sverige att utlämna allt guld som Sverige förvärvat och som bevisligen tagits av tyskarna från ockuperade länder, i den mån detta guld den 1 juni 1945 befann sig i svensk besittning. Ifrågavarande guldinnehav i riksbanken har uppkommit genom likvider från Tyskland i enlighet med under kriget träffade handels- och betalningsavtal. När det nu utlämnas, är det likaledes till följd av ett allmänt avtal mellan Sverige och främmande makter. Jag finner under dessa förhållanden riktigt, att, såsom bankofullmäktige förutsatt, riksbanken beredes ersättning för den förlust som åsamkas banken vid utlämnandet av ifrågavarande guld. Sådan ersättning torde böra utgå av statsmedel, varvid emellertid staten bör inträda såsom fordringsägare med rätt till ersättning ur de medel som vid likvidationen av de tyska tillgångarna inflyta till clearing; jag får i detta sammanhang erinra om vad ministern för utrikes ärendena anfört rörande behandlingen av intäkterna vid likvidationen. Den ersättning som kan tillkomma staten i anledning av utlämnandet av det »rövade» guldets bör tagas till uppbörd å det anslag som må anvisas för ändamålet. Då ersättningen i princip bör bereda statsverket full täckning för utbetalningar till riksbanken, kan anslaget upptagas förslagsvis med ett allenast formellt belopp.

Med åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ersättning till riksbanken för utlämnat guld* å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1946/47 under sjunde huvudtiteln anvisa ett *förslagsanslag* av kronor 1 000.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Ivar Löfqvist.